

մէջ ալ երկրորդ ատենադատութեամբ մը
Վարդանիս կայսեր զգուշութեամբ ընկե-
լով, Վ. Երզնկայի Կաթողիկոսութեան
ազգայն յայտարարութիւնն մը ուղղելի
ժողովորդեան, որուն մէջ Վարդանիս կայ-
սեր վրայ ունեցած մեծ համարումն ու
շնորհակալութեան զգացումները յայտնե-
լով, Կարիպարտի բրած խօսքերն անուղ-
ղանկ կերպով կը հերքէ:

Իստիկ լրագիրները, Հռոմէն փա-
խած և Իտալիոյ տարած քաղաքներն ա-
յս ատենամբ ազատասէր Հռոմայեցւոց մէկ
յայտարարութիւնը կը հրատարակեն Հռ-
ոմի քաղաքներուն ուղղութեամբ:

Յիշեալ յայտարարութիւնը խորատ-
կաւ Վ. Երզնկայի քաղաքներն որ ոտը երևն
կարգիւններուն կառավարութեանը դէմ,
պատահան զօրաց հետ կուտին, բայց քաղ-
ղական զօրաց դէմ զէնչ չվերցնեն:

« Գաղտնի, կրտսեր, կը պաշտպանե-
ն և պիտի պաշտպանե Գաղտնի դուքսն և
կամ որ և է յարձակումներու դէմ, բայց
Հռոմի ժողովական վրայ ի գործ դրու-
ած կղերական բռնադատութիւնն ալ
պաշտպանե և որոշ Հռոմի ժողովուրդը
նոյն բռնադատութիւնը խորտակելու երեւ-
ն:

« Կը կարծէք որ Գաղտնի նորէն կը
ուսմանայ Հռոմ քաղաքը: Կը սխալեք:
1849-էն 1862 Սալթիքիոսի պատերազմը ե-
ղած է:

« Կը կարծէք որ Գաղտնի շրջանի-
րու ներքե ընկնալ իր քոյրը գետնէն
վերջնեյէ ետեւ զանի այսօր սրտէն զար-
նէ: ... »

Եւրոպական լրագիր մը կը ծանուցա-
նէ թէ Գաղտնի Ռուսիոյ և Բուլղարիոյ
կառավարութիւնները միարժեպութեամբ
առաջարկեցին Գաղտնի որ աշխարհական
իշխանութեան հրաժարի:

Եւս փորձը չյուսացուի որ յաջ-
ողութիւն գտնէ. բայց եթէ ստուգիւն այս-
պիսի փորձ մը եղած է, Հռոմի խնդ-
րոյն մօտաւոր լուծմանը նշան մը կրնայ
համարուիլ:

Քօչնիկի տէրութեան և գաղղիա-
ցւոց մէջ երկար ժամանակէ ի վեր շա-
րունակած պատերազմին հատուցեալ
վերջնաւոր արդէն ծանուցած ենք:

Գաղղիական Մանիթեօն լրագրին
նայելով, հաշուութիւնը հետեւեալ պայ-
մաններով եղեր է:

Քօչնիկի կամ Կնոսի կայսրը կը
խոստանայ նախ 25 միլիոն Գրանք պա-
տենային և 25 միլիոն:

Երկրորդ, ստորին Քօչնիկի վեց մե-
ծանոց գաւառները որ արդէն գաղղիա-
ցիք առած էին գաղղիացւոց կը թողու:

Երրորդ, հրաման կուտայ որ քրիստո-
նէական հաւատքը համարձակ պաշտօնի
իր տէրութեան բոլոր երկրներուն մէջ,
և ժամանակաւ քրիստոնէից շնորհուած
ամեն արտօնութիւնները կը վերահաստա-
տէ:

Չորրորդ, առևտրական մեծամեծ
գիւղերի բնակիչներ կուտայ գաղղիացի ող:

Հինգերորդ, հաճութիւն կուտայ որ
Գաղղիա մնայուն գետնային մը ունենայ իր
մայրաքաղաքին մէջ:

Վեցերորդ, կրտսեր կը շնորհէ
գաղղիացւոց իր տէրութեան ամեն երկիր-
ներուն մէջ բնակութիւն հաստատելու
և տեղ գնելու:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Օգոստոսի 1-ին Ինքնակալը առաջին
կարգի Մէծնիկէ պատուանշան շնորհեց
գանձուց պաշտօնեայ Վ. Երզնկայի: Նեվէս
փառային:

Պրուսիացի այս շաքիւն բաղնախիւ և
ընկերանանց ստորագրութեամբ բողոք մը
Քուռիէ տ'Օռիան լրագրին ղեկուած է
վերջին ողբալի անկարգութեանց վրա:
Եթէ Ժուռնալին մէջ տրուած տեղեկու-
թեան դէմ, որ գործին ուրիշ կեր-
պարանք մը տալով անկարգութեան հեղե-
նակները պարտադրուած էր: Սակայն նոյն

Քուռիէ տ'Օռիան լրագրին վերջին թը-
ւոյն մէջ հրատարակուած նամակ մը կը
հաստատէ թէ գործարանին տեղը կիտ-
լայի գերեզմանոց է եղեր և փորուած
ստանը ոսկորներ ալ եղեր են: ասկէց վատ
մէջէն ջուր մը կը վաղէ եղեր որ մօտակայ
տաճկաց թաղին ծախուած է եղեր ժա-
մանակաւ եւ տասնէ հինգի չափ տուն եւ
բաղնիք մը այն ջուրին տէրն են եղեր:
Գործարանին տէրը այն ջուրն ալ գոր-
ծածել ուղղելով վէճին մէկ պրոպագանդա
այս է եղեր: Մնաց որ գործարանին տե-
ղը շատ տարիներ առաջ Լիւիսիէն քրիս-
տոնէի մը վաճառուած է եղեր Գաղտնի
հաւանութեամբ, և այն քրիստոնէան ալ
ասկէց քանի մը ամիս առաջ Գրանքը օղու-
թեայը ազա անուն հայազգիի մը վաճա-
ռեր է այն տեղը, որ 2000 կանգունի չափ
գետին մ'է, բողոք պատ քաշուած եւ
մէջն ալ թիթիկի ծառեր կան եղեր քան
տարի առաջ տնկուած:

« Եւս պարագաներն կը տեսնուի,
կըսէ վերջին լրագիրը, որ գործարա-
նին տէրը կրտսեր ունի: Տաճկներն ալ
կրտսեր ունին (բողոքներ և ոչ ուր եւ-
նելով, քանդելու եւ հրոյ ծարակ ընելու),
որովհետեւ տեղին մէկ մասը գերեզմանա-
տուն ըլլալը անխտելի է: Ռուսի գլխա-
ւոր յանցանքը Լիւիսիէ կողմէն վաճա-
ռողներուն և Գաղտնի է: Նոյնպէս տեղ-
ւոյն ժողովն ալ մեղադրելի է որ ինչկը
բացորոշ կերպով չուճեց: Տաճկները
զայրացուց և վերջապէս անկարգութեան
ալ առաջը չկրցաւ տնկուիլ: »

Պրուսիացի եկած վերջին լրագիրը կը
ծանուցանէ թէ բարձրագոյն Մեծ եւ
պարբերին հրամանաւոր համեմատ յանձնա-
ժողով մը կազմուել է որ անցեալ շաբթու-
կատարուած դատաւարութիւն անկարգու-
թիւններուն վրայ մանրամասն քննութիւն
ներ ընելով արդէն վաթսուէն աւելի ան-
ձինք բռնեց բռնադատելու:

Թիւթաղումը բարձրագոյն յանձնաժո-
ղովը հասարակութեան մէջ պարտա-
նշանի զօրացնելու հերքելու համար պաշ-
տօնական ծանուցմամբ կիմարել թէ եր-
կու միլիոն քաղիկ թիւթաղումը հարկու-
րին 40 մետրաւոր գրամով վերջնեյէ
համար 3 636 363* անգղիական լիւրայեւ
ըլլալով, կայսերական կառավարութիւնը
3 902 762 լիւրայի ոսկի և արծաթ գրամ
յանձնած է յանձնաժողովին: Եսկէց կը
հետեւի որ թիւթաղումը բարձրագոյն հա-
ւաքի պէտք է լինէր 600 000 լիւրա տեղի
ստակ կայ յանձնաժողովին ձեռքը, որով
թիւթաղումներն ամբողջ վերջու երեւն
լայ ամենափոքր կասկած մը չկրնար մնալ:

Թիւթաղումը բարձրագոյն յանձնաժո-
ղովին հրատարակած օրական հաշուեցու-
ցարկերուն համեմատ մինչև հիւզարթի
իրիկուն ետ առնուած թիւթաղումը
զուգարն է 503 067 330 լիւրալ:

Կայսերական հրամանաւ
Շիտաի նախորդ կուսակալ Հաճի
Եւս փառային Բուլղարի կուսակալ անուա-
նեցաւ:

ԱՅԳԱՅԻՆ

Երգային առ ժամանակեայ վարչու-
թեան Խառն ժողովոյ որոշմամբ դե-
բասարու խորմեան հարեմատեք Միւր-
տիւ վարդապետը Մշտ վեճակին առաջ
նորք և Ս. Կարապետի վանի վանահայր
անուանեցաւ, Ս. արապայ վանի վանա-
հայրութիւնն իւր վրայ մնալով:

Եւս ընտրութիւնը անտարակոյս մեծ
գոհութիւն պիտի պատճառէ մեր Մշե-
ցի ազգայնոց, որոնք այսպիսի ընտիր և
անձնուրաց հոլուի մը երկար ժամանակէ
ի վեր անձնութիւն կարծողութիւն մը ունե-
նի: Միւրտիւն Ս. Կարապետի մեծահա-
ւաք:

* Այս և վարի գումարը սխալ գրուած է
մեր երեք տարեթի օրուս: Մանրաթիւ երեքն մէջ:

չակ վանքն ալ ասկէց աւելի արժանաւոր
վանահայր մը չէր կրնար ունենալ՝ ամեն
կերպ բարեկարգութեամբ զարգանալու և
Հայաստանի անկում մանկանց լուսաւո-
րութեան կեդրոն մը ըլլալու համար:

Կը յուսանք որ Ս. Կարապետի վա-
նից արժանաւոր Միւրտիւնն ալ որդեա-
մօտ օրերս բարեկարգութեան և ուսման
սիրող ըլլալին յայտնելով բանիրուն վա-
նահայրէ մը զուրկ գտնուելուն վրայ կը
գանգատեն, իրենց այս նորընտիր վանա-
հայր ազգասիրական ձեռնարկութեանց
սքանկից և օժանդակ ըլլալով ընդհանուր
ազգին համարումն ու շնորհակալութիւնը
արժանապէս վայելելու իրաւունք կ'առա-
նան:

ՊԵՇՏՈՆԵԿԻՆ
ՀԱՄԱՌՈՑ ՏԵԼԵԿՐԱԳՐ

Խառն ժողովոյ տնօրէնած կարեւոր գոր-
ծոց, 1862 փետրուարին մարտի նիստերուն
մէջ:

Երգային կարեւոր գործոց վրայ ազ-
գայնոյ առ այժմ վեր ի վերջ տեղեկու-
թիւն մը տալու համար, Խառն ժողովը
պատշաճ դատած է յետագայ բովանդա-
կութիւնը ի պաշտօնէ հրատարակել:
Եւս բովանդակութեան մէջ զանց առ-
նուած են շատ մը երկրորդական և հա-
մեմատաբար աննշան գործոց որոշումները,
որոնք թերեւս տալովալի երեւին: Հաս-
նիշտ տարուածները երեք կարիքաժեռուած
են. ընդհանուր, Թաղական և մասնաւոր:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ

Ե. Խորհրդակցութեամբ քաղաքը
Թաղական Մշտեալ գիւղը գտնուած Լու-
սաւորիչ անուամբ հին եկեղեցւոյն նո-
րագոյն հրապարակ առնելու համար յայ-
տադիր (մազաթա) տրուեցաւ առ Բ.
Դուռը:

Բ. Խորհրդակցութեամբ Կապան Մատենի նա-
հանգը խորհրդը անուն գիւղը գտնուած
Խահալ-Փաշա ազգայնին և Երկաթե-
փուռ ըստած արտին հին հրովարտակը
որ կորսուել էր, և կը պատկանի ի վա-
ղուց անտի Լիւիսի քաղաքի Բիկիեան գիւ-
ղի բնակչոց, ի նորոյ ստանալու համար
յայտագիր գրուեցաւ առ Բ. Դուռը:

Գ. Բիկիոյ նախկին առաջնորդ Միւր-
տիւն եպիսկոպոսին համար Բ. Դուռն
եկած ծանուցադրին պատասխան (համիշ)
գրուեցաւ որ յիշեալ եպիսկոպոսը իր
պաշտօնէն դադարէ և Սոյ Եթողը
պիտի դառնայ յայտարարութիւն:

Դ. Բարեշուք Թեյրուզ գիւղէն Տ.
Խաչատուր և Օգոստին Տ. Բարսիբոս
երկու ամբաստանեալ քահանայից դատը
մանաժողով մը ձեռք քննուելին և
դատաւարը և ջատագով կողմը հաշու-
ցուելէն ետեւ իրենց բնիկ երկիրը ղեկը
ուեցան:

Ե. Երգային Պատրիարքարանի զեա-
նապետը պաշտօնին մէջ վերահաստատուե-
ցաւ իր հրաժարականը չընդունելով:

Յ. Խորհրդեան Պ. Գարիբեդէ տեղ
Խանձեան Պ. Գարիբեդէ գործակալ
կարգուեցաւ Եւս Լիւիսի գուռը:

Զ. Պրիւրա Նահանգին Լիւիսի քաղա-
քին Եւրոպ գիւղը գտնուած հիւանդանոցի
ձեւերի վերջը Օգոստին ընկերութեան ձե-
ռք առաջին փարձառուին, այսինքն Չա-
նաղ Գալեյի Եւս Եւս Եւս Եւս Եւս Եւս
աղային փարձու (մազթու) տրուած ըլլալը
տաճկաց 78 և 79 տարիներուն: հաշուին
համար, տեղոյն փառային յանձնարարու-
թեամբ ծանուցուեցաւ:

Ը. Բ. Դուռն եկած հրամանագրին
համեմատ Մուշե Կարապետ եպիսկոպո-
սի Մամբէ վարդապետին դէմ գրած
ամբաստանութիւնը քննութեան առնը-
ուեցաւ:

Թ. Բ. Դուռն Զանձաժողովոյ տնօ-
րէնութեան համեմատ՝ առ այժմ Մամա-
տան մնացող առնելները հաւաքել և
Պատրիարքարանի պիտոյից յատկացուել
որոշուեցաւ, ինչպէս նաեւ դաւառական
նախորդ տարւոյն տրոց մնացողը:

Ժ. Դուռն յանձնաժողովոյ առաջար-
կութեան վրայ թէ Օգոստին ընկերու-

թեան ի պաշտօնէ հաստատութիւն տրո-
ւի, Խառն ժողովը նախ յիշեալ ընկե-
րութեան շինած կանոնները և ընտրուած
պատասխանատու մատակարարաց անուանց
ցուցակը խնդրեց:

ԺԵ. Կարմոյ Բեդի նահանգը եղած
հարստահարութեանց գլխաւոր այլազգ
հեղինակները անձահարելու համար յայ-
տագիր գրուեցաւ առ Բ. Դուռը:

ԺԶ. Սեբաստիոնոյնոյնոյն կուսակալին
ժամանակաւոր տեղակալ Օլիւիէ Զիւ-
պէ յիշեալ արժանաւոր ինքնակալութեան հա-
մար շնորհակալութեան գիր գրեցաւ առ
Բ. Դուռը:

ԺԸ. Կարմոյ գիւղերէից հայ Բեւե-
եաներուն ընտրութիւնը և դադարուել
ազգայնոց հաւանութեամբ և առաջնոր-
դին հաստատութեամբ միայն ըլլալուն օ-
րինաւորութեան համար յայտագիր գրուե-
ցաւ:

ԺԹ. Կարմոյ կղզւոյ Լեւիսի քաղա-
քայի եկեղեցւոյն և վանքին հասոյթից
տեսուչ կարգուեցաւ Կարապետեան հաճի
Սարգիս աղան՝ փոխանակ Սահաթի
Սարգիս աղայի:

ԺԿ. Բերիոյ Եւս Եւս Եւս Եւս Եւս
գաւ Ռերֆացի Յարո եպիսկոպոսը Մի-
կոյայոս եպիսկոպոսին տեղ:

ԺԸ. Երգային Գարաթուշ անուն
գիւղին եկեղեցւոյն, նոյնպէս Պայազի
Գարաթուր գիւղի և Կարմոյ հին եկե-
ղեցեաց նորոգութեան և ի նորոյ դպրա-
տուն մը շինելու համար հրովարտակներ
առնուեցան:

ԲԱՆԱԿԱՆ

ԺԹ. Գաւոր գիւղի յիշուելու չորս ու-
կէս կանգուն հողին վեճին համար գոր այլ-
ազգ կին մը իւրացնելու կողմէ, պա-
տասխան գրուեցաւ առ Բ. Դուռը որ
ի պաշտօնէ եղած քննութեանց նայելով
յիշեալ կինն ըրած պահանջներն ան-
տեղի և անհիմն ըլլալը արդէն հաստա-
տուած ու ծանուցուած է:

ԺԿ. Պեթրոյ մէջ Սոյալիս խորհրդոյ
պատճառաւ պատահած խռովութեանց
անկարգութեանց առաջը առնելու հա-
մար զանազան տնօրէնութիւններ եղան և
հին Թաղական խորհուրդը լուծուեցաւ:

ԺԸ. Բ. Դուռն պատուէրին համա-
ձայն մայրաքաղաքի Թաղական խորհրդոյ
գրուեցաւ որ այսուհետեւ « Պեթրաղի և
« Ինիթիլի » վերաբերող ծանուցագի-
րերը կանոնաւոր և բացայայտ կերպով
պիտի գրուին, և Թաղականաց ստուգու-
թեան վկայագիրներով պիտի ուղղուին ի
Պատրիարքարան առ ի վաւերացում:

ԺԹ. Թաղական խորհրդութեան նկատմամբ
Թաղական Թաղական խորհուրդը
լուծուելով՝ առ ժամանակեայ կերպով եր-
կու տեսուչ կարգուեցան Թաղական գոր-
ծոց տնօրէնութեան համար:

ԺԿ. Բախիւտարի Տ. Թաղեոս և
Տ. Կարապետ քահանայից դէմ եղած ամ-
բաստանութիւնը քննելու համար կրօնա-
կան մանաժողով կազմուեցաւ:

ԺԸ. Տեմիրի Պաշ Գեորգոս աղայի
Գաւոր գիւղի եկեղեցւոյն վերաբերեալ
հաշիւները քննելու համար նորէն մանա-
ժողով կազմուեցաւ:

ԺԹ. Եւս Եւս Տ. Գրիգորի և Բե-
րոյի ժողովորդեան մէջ ծագած գժուութիւնը
գաղթեցունելու համար գործածուած խա-
ղաղարկական միջոցները ապարդիւն ե-
լելով՝ Խառն մանաժողով մը յանձնուե-
ցաւ այս գործին քննութիւնը:

ՄԱՍՆԱԴՐ

ԺԿ. Սարգիս Միւրտիւն ապօրինա-
ւոր պապին հեղինակ ինքնակալ համար
նամակ գրուեցաւ առ Յուսեպ Պատրի-
արքն:

ԺԸ. Երգային Պոթոս և Պալեան Եւ-
տոնիկ աղայից մէջ եղած առևտուրի վեճին
վրայոց վճռադիր (կամ) գրուեցաւ:

ԺԿ. Միւրտիւն Եւս Եւս Եւս Եւս Եւս
տաղութեան մասին պատասխան գրուե-
ցաւ առ Բ. Դուռը:

ԺԸ. Սամաթիացի սպարիշ Գրիգորի
Սառիկ աղային և Խանձի Միւրտիւն վե-
ճին համար միւս աշիւ գրուեցաւ:

« Լապտիստան ամբողջ կը մա-
տակարարէ հոն գաղթականութիւն զը-
կել ուղղութեամբ մը: Երկրորդը
ընթերցեալ տարածութիւն ու-
նի, և բնակչաց թիւը 7 միլիոնէն աւելի
չէ: Երկրորդ բարձր, այսպէս և գեղա-
տեսիլ է: Խոնկերու և հանքերու կող-
մէն հարուստ է: Դիւան կը ընդ-
արձան ջերմ ու խոնկ է: Տիրող կը-
րօնը քրիստոնէութիւնն է, և ժողովուր-
դեան կրօնական արարողութիւնները
տիներուն կը մօտենան, որոնք ասոնց պէս
թիւստութեան սովորութիւնը միշտ կը
պահեն և հակոբիկաց արարողքն կը հե-
տեմնին: Գաղղիաց տրուած երկիրն ալ մեկ
կողմանէ մինչև Սինա լեռան մօտերը կը
հասնի, միւս կողմէն ալ մինչև Թաքթա,
որ Մատուհի կը կոչուի հետ ամենէն ա-
ւելի յարաբերութիւն ունեցող հաղթ-
դակցութեան կէսն է: »

Նիկոմիդիոյ նամակին մնացորդը*

Մինչդեռ ի սրտէ ամեն ճշմարտագրա-
տէր չպիտի ազդին սիրել և միտքեան յօդակա-
պին եղող եւ յառաջագիտ գաղափարներն օրինա-
գիրքը ճանչցուած Բանաստեղծութեան վե-
րաբերին վերահաստատութեան անհամբերու-
թեամբ կը պայտէին, արդէն վերջը ամայ 9 մի-
լիոն միլիոն երեսօտական ժողովարանին մէջ
« Ազգայնականութեան մասին նամակ » քիչ ունե-
ցող Պ. Մ. Ս. . . ը իր ամեն ընթացիկ և
գովելի (« Զանգեղ զէմ » Նիկոմիդիոյ անդարմա-
նելի և տղէտու ապրիլայտ անձին և իւրաքա-
նայն իրաւաստատութեան անհամբերութեան
թեմով վերջը կը կոչուի Պ. Ս. . . ը և քանի մը
ուրիշներու հետ Սանմանագրութիւնը իսպառ
մեծած ինքնագրելով նախիջն ու գործադրելը
գոհակական հայտնաբերով կը ընդունի վեր-
ջը, դարձեալ մէջերնին քանի մը նոր էլեւեւ
ընտրեցին, Սանմանագրութեան ընտրուած
երեսօտականաց մէկ քանին իրենց ծանրութեա-
նը և մեծութեանը հանելով և քիչ մը
նայ որ այս ինքնիշխան ընտրութեան հաստա-
տութեանը համար կոնգրակ մ'ալ պիտի բերել
տար Պ. Մ. Ս. . . յարգելին, որ « Եւրոպայի
կը ընդունել էր Տեղապահ Արեւելեան, ըստ
իւր պարծանաց »: Աս ալ բաւական չէր,
որովհետեւ քաղաքի ժողովուրդը խնդաց մի-
այն այս տղայական ինքնընտրութեան վրայ,
և որչափ որ նորընտրութիւնը թերեւս յառա-
ջագրութեան բարեկամ, ծերութեանընդին
* Տես թիւ 345:

փորձառու և քանիքուն անձինք ալ ճանչ-
նային ինքնիշխան, սակայն Նիկոմիդիոյ հա-
տարակութիւնը նախատինք սեպելով իրեն որ
իւր ընտրած երեսօտականութիւնը փոխանակ
իր մէջ գտնուած մեկ քանի անուղղելի անձին-
քը մերժելու, մէջերնին կը ընտրուէին
չարժանիքը քննելու, սկզբնապատճառը և
երկարատեւութիւնը Նիկոմիդիոյ գաղթականութեան
մէջ ինքն օրինակութեամբ համար դուրս ձգելու,
առանց իր բարեկամ կամացը էլեւեւ նոր
ընտրութիւն ընէ հակառակ նոյն իսկ նախկին
հին դրութեան, ուր գտնէ 50 և 60 անձինք
կը ժողովին ընտրութիւնը անոնց հաստատել
տալու համար: Ուստի թէ և չընտրուէր այս
վարձուքին դէմ ազգայնաց վիշտ եւ տրտ-
մութիւն չառնելու և քանի մը ժամանակ
եւս ինքնընտրութիւնը իր ընտրած որակ
վրայ խնայող թողլով, սակայն կրնանք ալ ը-
սել որ քաղաքական պէս և չարքայնայն հիմ-
թիւնը, և հետեւութիւնը եղաւ մեծութիւնը
ազգային գործերը անկարգ, ժողովուրդեան հե-
ծութիւնը փոխելու կարեկից սիրտ մը և
հոգեւոր միւլթարութիւն մը չկայ, դպրոցնե-
րն և և կեդրեցին անհամար, և անողորմելի
ժամանակին ներքին ընտր վրայ ազգային ան-
բարեկամութիւնն ալ ծանրաբեռնեալ
չորհիւ Պ. Մ. Ս. . . ը որ մինչև վեր-
ջին օրերս ըստ հանդիպելու ձեւէ և մինչև ու-
սումնասիրող խումբ մը (որ գոհ աչօք չէր կը-
նար նայել զաւառաղ լիւրջ այս վիճակին վրայ)
քանի մը ամիսէ ի վեր առաջարկութիւններ
կընէր իշխանաց ժողովակին, Պ. Մ. Ս. . . որ
իւր օրերն թեւէն շատ վարժապետ ունի և
բաւական տիւրմամբ իր անձ մէջ հարադի-
տութեան մէջ, միշտ խոչընդոտող լիւրջ անիթ
մը կը գտնայ: Գիշոր չըլլայ: Կառավարու-
թեան հարկը ժողովուրդն ազդել կըլլան կոր
ըսելով սպառնալիք կընէ դրան մասնաւոր դաս
մը մարդիկ, որ որչափ ալ ծիծաղվէր անոր
ցուրտ սպառնալիքը վրայ, փորձով ալ դիտ-
նալով որ սկզբունքէ և բարի գաղափարներէ
զուրկ անձ մը կրնայ չարք մը արտագրել,
կ'ըզուշամբ մը յառաջագրութեան ունե-
ցած եւ անդունու գոհ չերթարու: Ըսածս են-
թագրութիւն մը չկարծուելու համար, մեծա-
բայ բարեկամ, իրեւն պսակ ամենայնակար-
գութեան, կը փութամ ծանուցանել, որ այս
սպառնալիքը ի գործ դնել ինքնայն ընտրելը
գտնուած ազգայնէր Պ. Մ. Ս. . . ը, և մինչ-
չեւ ցարդ փորձով տեսնելով որ փետրուար 9 մի-
լիոն ընտրութիւն իշխանութեան վրայ արտեալ կը
հեղին ժողովուրդը, ամայ 15 միլիոն ցուցակ մը
կը չլինէ իր ամեն գործածին քանիքուն ընտրելէ,
և աղեղագրով մը քաղաքի կառավարչն
ներկայացնելով կը խնդրէ որ զանոնք ճանչ-
նայ ժողովուրդին իշխան, և միանգամայն կը
յաւելու թէ դաս մը մարդիկ կայսերական

հարկաց ժողովուրդն արդէն կըլլան եւ այն,
եւ այն, կառավարչին ալ անոր թեւադրութեա-
նը համաձայն տրուած ցուցակին անձինքը
կանչելով, և քաղաքին էլեւեւ-էլեւեւ ձեզի
յանձնելով, և ազգայն ընտրած էլեւեւ-էլեւեւ
չեմ ճանչնար, ասկէց վերջը դուր իշխանու-
թիւն պիտի ընէ ք եւ ուր անհնազանդութիւն
ընէ ինքն իմաց տուր Խօսք Մ. . . ըսելով կը
ճամբէ: . . .

Այս բնութիւնը ոչսինքն մատուցութիւնը
արդէն ունէր Պ. Մ. Ս. . . և երբէք չէր կոր-
սընցընէր միջոց մը իր շահուն գործածելու և
որով այսօր ալ Պօլիս Ամիւրայի մը հազարաւոր
եղած է, և հիմակ ալ ի պաշտօնէ կատարեց
զայն: Վնայ Նիկոմիդիոյ ցուցակին, որ զին-
քը դուրս քաղաքական ժողովուրդ անդամ եւ
միանգամայն երեսօտական կայգեր եմք: Վնայ
քեզ քաղաք որով տէրք մանուկ է ի բարու-
թեան . . . և այս ամենը տեսնելով ժողովուր-
դը՝ դարձեալ զինքը պիտի ընտրէ ըստ Սանմա-
նագրութեան երեսօտական: Կապակեմք որ վա-
ւերանայ այդ ինքնիշխան օրէնքը և ժամ յառաջ
մերժեք ալ իրենց չափը անհետ . . . Զմուռնամ
ըսելու որ փառալոյս իշխաններուն մէջէն նա-
եւ Պ. Ս. . . ը զոր առ աչի ընտրած է Պ. Մ.
Ս. . . ը քանի Պ. Մ. Ս. . . միաբանին ի կորուստ
մարդկան: ասոր փորձը տեսնաք ամայ մէջ
ազգայն ծախքով Պ. Մ. Ս. . . ին տուած մեծ
խնդրէր հազարեցիկէն:

Ան մեր քաղաքին վիճակը, և այն հա-
րիւրէն մէկը: Եթէ ազգայնաց վիճակին հայե-
լին են ազգային քաղաքը, պէտք է աւելի
պաշտօնական Մասիւր ներկայացնէր ազգայն
Պօլիսէն 5-6 ժամ հեռու գաւառագիւղայ մը վեր
ի վերջը պատկերը, որ ազգայինք իմանան թէ
աւելի հեռու գաւառներուն եղելի վիճա-
կը քանի ծանրակշիւ, քանի անբերելի է:
Մնամ և այլն:
1862 յուլիս 48
Նիկոմիդիա

ՄԱՆՈՒՑՈՒՆՔ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱԶԱՐԳԱՑ
ՏՈՒԹՈՐ ԲԱԹԵՐՍՈՒՆ ԲԺՇԿԻՆ
ՓՈՇԻՆ ԵՒ ՀԱՍԱԳԻՐԸ
Չղային տկարութեան, դժուարամար-
տութեան և ստամոքսի տկարութեան
դէմ զօրացուցիչ դեղ մընէ:
Լոնդոնային Լանսէթ անուն լրագիրը 1858
օգոստոս 24 թիւով և Գաղղիոյ հիւանդանոց-
ներուն կազմէ լրագիրը եւ այլն վրայած են այս
դեղի բերանդանցութեանը որով ստամոքսի
ցաւերը, արտաթորանքայնութիւնը, ստամոքսի

թիւութիւնը, դժուարամարտութիւնը, և
կանթիւթ, կանթիւթ եւ այլն ըսուած ստա-
մոքսի հիւանդութիւնները շուտով կը բժշկէ:
Ամեն լիզուէ հիւանդները զրուած են
այս դեղերուն հետ: Բուն տէրութիւնն մէջ Մօ-
սիէօ Ֆայսոն ըլլալով, անոր ստորագրութիւ-
նը պէտք է ուղղուի:

Հատուկ զինն է 2 ֆրանք ի ոչին 4 ֆը-
րանք, կը ծախուին փարիզ Սէն Մարթէն փո-
ղոցը թիւ 296: Կ. Պօլիս Տէլլա Սուտայի դե-
ղարանը, և զիստաւարապէս Ղալաթիա Վոյլօ-
տայի փողոցը թիւ 9 Բիւպիլեքաթէօ Ժէնէրալ
լիւստօրէն Մօսիէօ Մէֆրէտիի գրատունը:

ԿՈՊՈՒԻ ԴԵՂ ԿԱՄ ՀԱՅԻ ՀԱՍԻԿ

Որ կը բժշկէ հարուր (նեֆրիտի) հաղ-
կապետ հաղ, ձայնը մարիլ, խոչափող
հիւանդութիւն (պոզալ իւֆիւնէթի վե-
կընդլամսը), ինտրալիտիւն և ուրիշ
պարզ յառաջ եկած կոկորդի ու թօթե-
լու հիւանդութիւններ:

Սը ծախուի Ղալաթիա թիւ 17 Օ-
մէր փողոցը Եմերիկայի մաղաղան:

ԶԱՆԻ ԻՒՂ

ՄԱՔՈՒՐ ԵՒ ԱՆՈՒՇԱԼԱՍ
Գաղղիացի Տօքթոր Օթիէ բժիշկին և
Ենվիլի դեղագործին պատրաստածը, որոնք
մէջ ձուկի հոտ և համ ամենեւին չկայ:
Կը ծախուի Ղալաթիա Վոյլօտայի փողո-
ցը թիւ 9 Բիւպիլեքաթէօ Ժէնէրալ օնօ-
րէն Մ. Մէֆրէտիի սեփականը:

Աս լրագիրը շաբաթ անգամ մը կը լի-
շաբաթ օրերը Ով որ կուգր կընայ ստա-
պարքի, Կ. Պօլիս 2 թիւ խաւի լրագրոյ
գրատեղակը: Իսկ դուրսերը ինքաբար ձե-
ներն են:

ԻՋՄԻՐ. Յօնանէս աղա Մազառուեան.
ԵՊԻՊՈՍ. Շաաթ աղա Ալիփարեան.
ԱՆԴՐՈՒՄԱՆՈՒՊՈՒՍ. Մանուէի Սաքիա
աղա Գալուստեան.

ՏՐԱՊԻՆՈՒ. Պ. Սալատուր Էյմառեան.
ԹՈՒՍՏ. Գեորգ և Յօնանէս աղայր
Աբգարեան.

ԿԱՐԻ. Կարապետ պատուելի Զաքար-
եան.
ՊՐՈՒՍԱ. Կարապետ աղա Էսկիփիլի-
լիեան.

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ. Պ. Տ. Մուրատեան.
ԹԵՔԵՐԱՂ. Պ. Գ. Մալապալեան.
ՎԱՆ. Պ. Միլոթի Տ. Ատոմեան.
ԽԱՐԱԲԵՐԻ. Պ. Գեորգ ձափարեան.

ԵՐԱՅԱ. Ընթերցասիրաց Թանգարան:
ԱՍՏԱՐԱՆ. Մանուէի Յակոբ աղա Տ.
Գրիգորեան.

Ուրիշ քաղաքներէ ստորագրուի ուղղ-
Յերք՝ այս տեղերէն մէկու հետ կընան
թղաքցիլ:

ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ

ԴՐԱՄՈՑ ԱՐԺՈՂՈՒԹԻՒՆԸ ԹՂԹԱԴՐԱՄՈՎ

Գ. ՊՈԼԻՍ	ԵՐԺ.	Բ.	Գ.	Դ.	Ե.	Ուր.
27 ՅՈՒԼԻՍ	21	25	24	25	26	27
	Ղ.Ր.	Ղ.Ր.	Ղ.Ր.	Լ.Ր.	Ղ.Ր.	Ղ.Ր.
Օսմանեան լիւրս Մէճ.	176-30	175	176	175	171	169
Բանիւն արծաթ . . .	54-30	54	54	54	55-30	55-20
Բանիւն Մուսթաֆէ . . .	82	85	83	85	85	85
Էսթանիլ ձէտիլտէ հին . . .	69	68	68	68	68	68
« « « նոր . . .	68	67	67	67	67	67
Մէրիկ 10 տր. տկա. առ . . .	48	49	49	47	47	46
Վերջին կաթը 100 լրաց . . .	50-10	52	52	52	52	52-20
Անդրիական լիւրս . . .	492-30	59	189	189	187	187
Բոլ իւրեւիալ . . .	152	152	152	152	150	149
Գարպուլանդ . . .	28	28-30	28-30	28-30	27	27
20 ֆրանկի ոսկի . . .	457	150	150	150	147	146-20
« « « արծաթ . . .	59-30	58	58	57-30	56	56
Սօֆորին . . .	240	280	280	280	280	280
Աստրիոյ գըրուից . . .	90	88-20	88-20	88	87	87
Տանոցքին . հզրին . . .	550	550	550	550	550	550

ՓՈԽՆԱԿՈՒԹԵԱՆՑ (ԳԱՄՊԻՕ) ԳԻՆԵՐԸ
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՆ 150 ԴՈՒՐՈՒՇ ՀԱՇՈՒՆԸՈՎ
24 ՅՈՒԼԻՍ

Զնարկ	Լիւրս	Զէնօվա Լ. Ն.
Փարիզ	430—	
Մարտիկա 25,50 25,55 25,40		ԻՍԿ ՄԵԹԵԼԼԻԻԻ ԶԵՑ
Վիեննա		Լօնտրա
Երեւան		Մարտիկա

ԱՐՄՏԻՔ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 28 ՅՈՒԼԻՍ

Սորեն Թալաւան	45—47	Յորեն Թալաւան կակուղ 00—00
Խաւալիլ	47—48	» Վալաւան » 35—56
» Կալաւան »	—	» Պարալաւ » 00—00
» Բուլեղի Պալլէք »	—	» Պալլէք » 00—00
» Պարալաւ »	—	» Եգիպտացորեն կարալի 22—25
» Աշոֆ կակուղ 35—56	—	» Իպրալի 22—26
» Իպրալի » 35—54	—	Գարի 45—47

Վաճառանոցի մէջ կայ ընդ ամենը 80000 զրիւ ցրեն ու գարի

ՄԵՏԱՔՍ

(ԻՓԼ.Ք)

Տէմբրուէն 2	Ընտիր տակ .	Օսմ. Լիւր. 120	Ղ.Ր.	Օսմ. Լիւր. 120	Ղ.Ր.
« 1	«	«	«	«	«
« 2	«	«	«	«	«
« 3	«	«	«	«	«
Մէլէ Պրուսա ընտիր տակ .	«	«	«	«	«
« 1	«	«	«	«	«
« 2	«	«	«	«	«
« 3	«	«	«	«	«
Մէլէ տուր .	«	«	«	«	«
« 1	«	«	«	«	«
« 2	«	«	«	«	«
« 3	«	«	«	«	«
Յիւլիս 40—42 և 44—42 .	«	«	«	«	«
Գօշա Պրուսա չոր	«	«	«	«	«
Պարսկականի	«	«	«	«	«

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

Գիտոր (Մալը) սեւ	445 լիւր	
Դեղին հատիկ (ձէնիլ) Էնիլիլի	420 լիւր	42—50
Բուրդ Գըրմի կէս լուր .	հօխա	
Չի լուրացած 400 լիւր	հօխ	
Տանկաւաւանի 120 լիւր	հօխ	
Բամպակ Գըրդ-Աղա և Գաւապալի 420 լր.	հօխ	540
Ատոր. Կիւրուս. Ատանա	հօխ	510
Թիլիթիլ Էնիլիլի Զանկըր	400 լիւր	49-20—51
Ա. Բիլի	«	250—240
Գիլիթիլ բանուած	«	«
Տերեւ	«	«
Մեղրամոմ գեղին Տրապիզոն	450 լիւր	50—50-20
Անատոլու	«	29—50
Ստամբուլ մէլիլի	«	«
Կտաւաթի հոնու (Բէլթէն Թոխ) Բուլ. »	«	«
Անատոլու »	«	«
Ձէթ (Ձէլթիլ եղալ) Ա. Կալալը	Հօխ	40—30—14
Կիւրուս »	«	10—9—20
Անատ (Սապօն) Գաւապալ	«	8
Միւլիլի »	«	—6
Բիլիլի Էնիլիլի Զանկըր	«	4—50
Տիւնիլի »	«	«

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

Խաւիլէ Ռիօ և Գալիօ	100 Հիւր լիւր	44—12
« Մալթիլի և Սէյան	«	«
Շաբաթ Գիլ (Զէլթէ) 6-10 լա. Կնդ. 100 լիւր	«	2-80—2-90
« Փոլիլ (Թոլ)	«	2-55—2-40
« Զոլ. Գիլիս	«	—2-90
« Փոլիլ	«	—2-55
« Գալղ. Գիլիս	«	—2-80
« Փոլիլ	«	—2-52
Անալ (Գալալ)	«	8—
Պալիլ (Կիլիլ)	Հիւր. 150 լիւր	2—10
Էնիլիլ (Էնիլիլ) Պէնիլալ	«	«
« Մալթիս	«	570
Որդան Կարմիլ (Գըրմիլ)	«	95
« « արծաթալի	«	90
« « տեսակ Բ.	«	86
« « Խոնու	«	75
Անուալ (Նըշալըր)	Հիւր. 150 լիւր	40
Պալիլ (Զէլթէ) թիւ 0 և 00	Կնդ.	—200
Կալալ (Գալիլ)	«	200—240
Թիլիլ (Զէլթէ) Գիլիլ մալուկ	«	—2-70
Չինը տալիսակ թիւ 7—12	Հիւր.	7—7-30
Էնիլիլ (Զէլթէ) Զոլիլ (Զոլիլ)	Կնդ.	100—105
« Բենեդու	«	405—410
« Տալստակ	«	185—
« Բոլորակ	«	«
« Ռուպիլ	«	«
Քարֆիճա	Հիւր.	54
Ծծուր (Զիւլիլիս) Խոսիլա	Կնդ.	«
Խաթիլալէն ձէն. զոյլ Մետ.	«	—420
« Պէլճ.	«	200—240
« Թրիէսթ	«	100—410
Ռօմ Անդղիոյ	Կալ	24—22
« Ամերիկա	«	49
Արամալէթ Վէննա	«	53
« Թրիէստ և Գաղղ.	«	—54